

Soukromý sektor

Podnikání fyzických osob - živnostníci

Podnikání právnických osob - společnosti



Pojmy podnikání, podnikatel

Obchodní zákoník definuje podnikání takto:

- Podnikáním se rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku.

Pojmy podnikání, podnikatel

- Podnikatelem podle OBZ je:
 - a) osoba zapsaná v obchodním rejstříku,
 - b) osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění,
 - c) osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů,
 - d) osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.

Živnosti


➤ Ohlašovací

- Řemeslné
- Volné
- Vázané

➤ Koncesované

Obchodní společnosti, družstva

- Veřejná obchodní společnost
 - Komanditní společnost
 - Společnost s ručením omezeným
 - Akciová společnost

 - Družstvo
- 

Vstup do podnikání

- 1. Fyzická osoba
 - Dnem ohlášení, u koncese nabytí právní moci
 - Zjednodušená daňová úprava
 - Podniká svým jménem
 - Ručí celým svým majetkem

- 2. Právnícká osoba
 - Dnem zápisu do OR
 - Pro registraci v OR je třeba ŽL
 - Obchodní jméno
 - Vede podvojně účetnictví

Podmínky pro získání ŽL

➤ Všeobecné, další, zvláštní, poplatek

- Všeobecné

- Dosažení věku 18-ti let
- Způsobilost k právním úkonům
- Bezúhonnost (výpis z rejstříku trestů nesmí být starší 3 měsíců)

- Další

- FO, která již podniká (podnikala) nemá daňové nedoplatky
- Nemá nedoplatky na platbách pojistného na soc. zabezpečení a příspěvku na st. politiku zaměstnanosti
- Nemá nedoplatky na veřejném zdrav. pojištění

Podmínky pro získání ŽL

- **Zvláštní** (u vázaných, řemeslných a koncesovaných živností)
 - Odborná způsobilost
- **Zaplacení správního poplatku**
 - ŽL Kč 1000,--
 - Koncesní listina Kč 2000,--
 - Liší-li se adresa trvalého bydliště od místa podnikání, je třeba doložit právní důvod pro užívání prostor (nájemní smlouva, výpis z katastru nemovitostí)

Vznik práva provozovat živnost

➤ Ohlašovací živnosti

- Pokud jsou doloženy všechny potřebné doklady a ohlášení je bez vady – dnem ohlášení na živnostenském úřadě (CRM – tzv. centrální registrační místo)
- Pokud nejsou doloženy všechny potřebné doklady a ohlášení je vadné – živn. Úřad vyzve k doložení chybějících dokladů ve stanovené lhůtě. Pokud jsou vady podání odstraněny, oprávnění vzniká rovněž dnem ohlášení.

➤ Koncesované živnosti

- Právo provozovat živnost vzniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese

Vstup do podnikání PO

Převzato z Rádce pro podnikatele, Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, Praha, 2006:

- Právníckou osobu je nutné nejdříve založit (např. společenskou smlouvou, zakládací listinou).
- Nejběžnějším typem právnické osoby podnikající v režimu živnostenského zákona je obchodní společnost (s.r.o., a. s., veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, družstvo. Zakládání těchto právnických osob je upraveno v zákoně č. 513/1991 Sb. Obchodní zákoník.

Vstup do podnikání PO

- Společnost se zakládá:
 - společenskou smlouvou podepsanou všemi zakladateli
 - zakladatelskou smlouvou, případně zakladatelskou listinou, připouští-li obchodní zákoník, aby společnost založil jediný zakladatel (a.s., s.r.o.).
 - Pravost podpisů zakladatelů musí být úředně ověřena.
 - Společenská smlouva s.r.o. a zakladatelská smlouva a.s. musí mít formu notářského zápisu.

Vstup do podnikání PO

- Odměny notáři jsou uvedeny ve vyhlášce č. 196/2001 Sb., o odměnách a náhradách notářů a správců dědictví.
- Je-li předmětem úkonu založení obchodní společnosti nebo družstva nebo osvědčení těchto právních skutečností, považuje se za tarifní hodnotu u obchodní společnosti základní kapitál a u družstva zapisovaný základní kapitál. Z této hodnoty se odvíjí výše notářského poplatku.

Vstup do podnikání PO

- Registrační povinnosti PO, je možno splnit na CRM, kterým je živnostenský úřad. Je třeba se zaevidovat
 - Ve vztahu k ŽÚ: ohlášení živnosti, žádost o koncesi
 - Ve vztahu k FÚ: přihlášky k registraci:
 - daň z příjmů
 - daň z přidané hodnoty
 - daň z nemovitosti
 - daň silniční
 - přihláška k dani z příjmů jako plátcí daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků
 - daně z příjmů vybírané zvláštní sazbou daně, zajišťující daň.
 - Ve vztahu k ÚP: hlášení volného pracovního místa, resp. Jeho obsazení.

Vstup do podnikání PO

➤ Podmínky pro získání ŽL, koncese

- Společenská smlouva, zakladatelská smlouva nebo zakladatelská listina
- Doklad prokazující právní důvod pro užívání prostor, do nichž je umístěno sídlo (viz FO)
- Doklad o zaplacení správních poplatků za ŽL nebo koncesi
- U živností, u nichž se vyžaduje prokázání odborné způsobilosti (řemeslné, vázané, koncesované), je právnická osoba povinna ustanovit odpovědného zástupce.

Vstup do podnikání PO

Odpovědný zástupce musí splňovat § 11 živn. zákona:

- všeobecné podmínky: Dosažení věku 18-ti let, způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost
- zvl. podmínky: odborná způsobilost, tj. doklady o vzdělání, praxi, osvědčení, oprávnění, případně i autorizaci – podle druhu živnosti
 - Řemeslné – odborná způsobilost dle § 21, 22 živnostenského zákona
 - Vázané a koncesované živnosti – odborná způsobilost dle § 24 resp. § 27 a přílohy č. 2 a č. 3 živnostenského zákona, některé koncesované živnosti navíc vyžadují předložení dokladů nutných k vydání souhlasu orgánu státní správy. K ohlášení živnosti je nutné doložit souhlas odpovědného zástupce s ustanovením do funkce.

Vstup do podnikání PO

➤ Vznik práva provozovat živnost

- Právníckým osobám, které se povinně zapisují do obchodního rejstříku, vzniká právo provozovat živnost dnem zápisu do tohoto rejstříku.
- O zápis do obchodního rejstříku požádá PO příslušný rejstříkový soud (soud v jehož územním obvodu je umístěno sídlo společnosti).
- Za první zápis podnikatele do OR je stanoven soudní poplatek Kč 5000,--. Lhůta k podání návrhu na zápis do obchodního rejstříku – nejpozději do 90 dnů ode dne obdržení průkazu živnostenského oprávnění.

Změny v podnikání

- Změny údajů týkající se FO i PO oznámí podnikající do 15-ti dnů ode dne vzniku změn. Jedná se o doplnění údajů dle § 49 (údaje a doklady stanovené pro ohlášení živnosti, resp. § 56 (údaje a doklady stanovené pro náležitosti žádosti o koncesi) živn. zákona.

Provozovny

Povinnosti při zřízení provozoven:

- oznámit zahájení provozování živnosti v provozovně ŽÚ
- Zajistit způsobilost provozovny pro provozování živnosti (kolaudační rozhodnutí)
- Označit provozovnu
- Oznámit předem uzavření provozovny
- Ustanovit osobu odpovědnou za činnost provozovny
- Zajistit osobu se znalostí českého jazyka v provozovně
- Na žádost ŽÚ prokázat vlastnické nebo užívací právo k provozovně
- Mít v provozovně průkaz živnostenského oprávnění (nebo osvědčení)
- Vydat na žádost zákazníka doklady o prodeji zboží a poskytnutí služby
- Zajistit, aby v provozovně byly k dispozici doklady prokazující způsob nabytí zboží nebo materiálu

CK

➤ Zvl. povinnosti

- Provozování cestovní kanceláře – doložení pojistné smlouvy o pojištění pro případ úpadku živnostenskému úřadu

Bankovní účet

➤ Založení účtu

- Podnikatel nemá povinnost zřídit si účet
- Pokud se rozhodne pro jeho zřízení, banky obvykle požadují
 - u FO
 - Předložení průkazu totožnosti
 - Předložení dokladu opravňujícího k podnikatelské činnosti, v případě koncese musí být vyznačeno nabytí právní moci
 - Pokud je FO-podnikatel zapsán v OR, předkládá také výpis z obchodního rejstříku

Bankovní účet

➤ Založení účtu

- PO

- Předložení průkazu totožnosti osob, které mohou jednat za společnost
- Předložení výpisu z obchodního rejstříku
- Předložení dokladu opravňujícího k podnikatelské činnosti (viz výše)
- Originál nebo ověřenou kopii dokladů osvědčující vznik resp. Existenci právnické osoby a aktuální způsob jednání statutárního orgánu
- Účet může založit jednatel společnosti uvedený v zakladatelské smlouvě či listině

Obchodní společnosti

- Text najdete dále ve složce materiály do výuky

Použité zkratky

- FO fyzická osoba
- PO právnická osoba
- FÚ finanční úřad
- ŽÚ živnostenský úřad
- ÚP úřad práce
- OS občanské sdružení
- CRM centrální registrační místo ŽÚ